

Vergaderjaar 2023–2024

35 373

Rusland

Nr. 32

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 maart 2024

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken heeft in de procedurevergadering van 1 februari 2024 verzocht om een schriftelijke reactie op de brief van D.G. «Reactie m.b.t. problemen bij Ministerie van Buitenlandse Zaken», d.d. 22 januari 2024. Hierbij bied ik mijn reactie aan op dit verzoek.

In de brief refereert D.G. aan het Nederlandse visumafgiftebeleid in Rusland. De ambassade in Moskou beschikt over beperkte personele capaciteit, als gevolg van het besluit van de Russische autoriteiten om Nederlandse medewerkers van de ambassade in Moskou tot persona non grata te verklaren. Hierdoor worden momenteel in Rusland vrijwel alleen visumaanvragen met het reisdoel familiebezoek voor eerste- en tweedegraads familieleden in behandeling genomen. Daarnaast blijven aanvragen mogelijk voor visa die Nederland dient af te geven als verplichting die volgt uit bilaterale en internationale verdragen en, in uitzonderlijke gevallen, visa op humanitaire gronden. Het inwilligingspercentage van visumaanvragen voor familiebezoek ligt hoog. Familiebezoek is dus mogelijk en dit wordt niet vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken ontmoedigd.

Verder houdt het visumbeleid in Rusland verband met EU-brede ontwikkelingen. Als gevolg van de Russische inval in Oekraïne is er binnen de Europese Unie besloten om de visumfacilitatieovereenkomst (VFA), die een soepele behandeling van Russische visumaanvragen mogelijk maakte, eerst gedeeltelijk, en per september 2022 volledig op te schorten.

Aanvullend publiceerde de Europese Commissie op 9 september 2022 strengere richtsnoeren voor Russische visumaanvragen, die op 30 september 2022 zijn herzien. Hierin wordt de lidstaten onder andere voorgehouden om restrictief om te gaan met het verstrekken van *multiple entry visa* (waarmee de houder het Schengengebied meer dan één keer kan inreizen). De redenatie achter dit advies is dat de volatiele situatie in Rusland het bemoeilijkt om een juiste inschatting te maken of de

aanvrager voor langere tijd zal voldoen aan de voorwaarden voor het verstrekken van een visum.

Nederland kan zich vinden in de Europese richtsnoeren en implementeert deze voor Russische visumaanvragen. Hoewel deze richtsnoeren niet bindend zijn, zet het ministerie er zich voor in om het Nederlandse afgiftebeleid te laten aansluiten bij dat van andere EU-lidstaten. Dit betekent dat er bij de beoordeling van visumaanvragen terughoudend wordt omgegaan met het verstrekken van *multiple entry visa*, ongeacht de reisgeschiedenis van de aanvrager. Hierdoor kunnen aanvragers die voorheen wellicht een multiple entry visum kregen, thans bij nieuwe aanvragen een single entry visum verstrekt krijgen. Ik begrijp goed dat dit als vervelend kan worden ervaren door Russische visumaanvragers en hun familie in Nederland.

Het is hierbij goed om te benoemen dat dezelfde werkwijze wordt toegepast voor alle Russische aanvragers (ook met bestendig verblijf in een derde land) ongeacht het reisdoel. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken monitort het visumbeleid in Rusland nauwlettend. Waar nodig kan dit in de toekomst leiden tot aanpassingen in het afgiftebeleid.

Tot slot, briefschrijver D.G. heeft sinds december 2022 meerdere Woo-verzoeken en klachten met betrekking tot het Nederlandse visumafgiftebeleid in Rusland ingediend bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Betrokkene heeft op elk van deze klachten en verzoeken een reactie ontvangen van het ministerie. Ook heeft op ambtelijk niveau een persoonlijk gesprek met D.G. plaatsgevonden om het Nederlandse en EU visumbeleid t.a.v. Rusland toe te lichten.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H.G.J. Bruins Slot